

Formatieraming Voortgezet Onderwijs

Onderzoeksnotitie

Onderzoek in opdracht van het SBO
Sil Vrielink

ResearchNed
april 2011

© 2010 ResearchNed Nijmegen in opdracht van het SBO. Alle rechten voorbehouden. Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in publicaties zonder nauwkeurige bronvermelding.

1 Inleiding

In opdracht van het Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt (SBO) is eind 2010 door ResearchNed onderzoek gedaan naar leerlingendaling in het primair en voortgezet onderwijs. De resultaten hiervan zijn verwerkt in het rapport *Krimp als Kans* (zie www.onderwijsarbeidsmarkt.nl).

In het kader van dit onderzoek zijn onder meer leerlingenprognoses gemaakt voor het voortgezet onderwijs. Daaruit blijkt dat het aantal leerlingen tot 2016 eerst licht stijgt en daarna weer langzaam afneemt. Als gevolg van deze ontwikkeling neemt de werkgelegenheid in het voortgezet onderwijs de komende jaren ook eerst toe en daarna weer af. In deze notitie gaan we hier kort op in en presenteren we een raming van de toekomstige formatie voor leraren (fte). We beperken ons daarbij tot de periode 2010-2025.

Formatieraming voortgezet onderwijs

In het rapport *Krimp als kans* zijn regionale leerlingenprognoses opgenomen voor het voortgezet onderwijs. Bij het opstellen hiervan is gebruik gemaakt van de *Regionale bevolkingsprognose 2009-2040* van het Planbureau voor de leefomgeving (PBL/CBS) en cijfers over de gemeentelijke onderwijsdeelname in 2007, 2008 en 2009 (per leeftijd en onderwijssoort). Verder zijn we er vanuit gegaan dat de onderwijsdeelname de komende jaren onveranderd blijft, de mobiliteit van leerlingen tussen gemeenten constant blijft (relatief gezien), en de verdeling van leerlingen naar onderwijssoort (vmbo, havo, vwo) niet wijzigt¹. Voor leerlingen uit het buitenland en leerlingen zonder vaste woon- of verblijfplaats is in de prognose een opslag gehanteerd.

Op basis van deze leerlingenprognoses is een formatieraming gemaakt voor de periode 2010 t/m 2025. De resultaten hiervan treft u in deze notitie. Bij het opstellen van de formatieramingen is gebruik gemaakt van gegevens over de formatie van alle vo-scholen in Nederland, met uitzondering van de AOC's (DUO-Zoetermeer). Verder is - net als in MIRROR - verondersteld dat de leerling-leraar ratio de komende jaren constant blijft (per school) en de formatie dus eenzelfde trend laat zien als het aantal leerlingen².

Als gevolg van demografische ontwikkelingen neemt de werkgelegenheid voor leraren de komende jaren eerst licht toe en daarna weer af (zie Tabel 2). Regionaal zijn er echter wel duidelijke verschillen te zien. Daarbij valt op dat in Limburg de formatie de komende 15 jaar sterk daalt en ook in Groningen, Friesland, Zeeland en Noord-Brabant al over enkele jaren krimpt optreed. In Flevoland, Utrecht-Midden, Zuidelijk Noord-Holland en Haaglanden neemt de formatie daarentegen sterk toe en zien we ook op de langere termijn geen teruggang tot onder het huidige niveau.

¹ De uitkomsten van de regionale leerlingenprognose liggen wat lager dan de Referentieraming 2010 (OCW), omdat daarin wordt uitgegaan van een toename van het aantal havo/vwo leerlingen.

² We gaan er vanuit dat de gemeentelijke belangstellingspercentages voor scholen in het voortgezet onderwijs ongewijzigd blijven (t.o.v. 2009).

Tabel 1 Ontwikkeling formatie vo, per provincie (2010-2025, in fte)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Groningen	3.207	3.203	3.204	3.205	3.196	3.172	3.127	3.055	2.965	2.873	2.799	2.756	2.724	2.698	2.681	2.671
Friesland	3.649	3.661	3.691	3.719	3.734	3.730	3.691	3.615	3.524	3.426	3.343	3.280	3.239	3.211	3.198	3.183
Drenthe	2.246	2.286	2.331	2.370	2.394	2.394	2.375	2.333	2.274	2.216	2.168	2.141	2.125	2.104	2.094	2.091
Overijssel	6.354	6.398	6.489	6.594	6.680	6.746	6.748	6.684	6.585	6.447	6.325	6.233	6.160	6.123	6.094	6.069
Flevoland	2.294	2.312	2.362	2.425	2.482	2.514	2.537	2.530	2.519	2.510	2.477	2.455	2.467	2.485	2.500	2.528
Gelderland	10.888	10.908	11.001	11.100	11.164	11.167	11.068	10.841	10.593	10.313	10.080	9.920	9.788	9.669	9.573	9.498
Utrecht	6.094	6.159	6.261	6.378	6.467	6.534	6.547	6.496	6.422	6.340	6.275	6.226	6.159	6.082	6.002	5.910
Noord-Holland	13.916	14.047	14.245	14.464	14.615	14.736	14.765	14.701	14.532	14.362	14.219	14.123	13.998	13.866	13.755	13.640
Zuid-Holland	18.112	18.123	18.258	18.419	18.557	18.641	18.625	18.501	18.336	18.136	18.025	17.989	17.893	17.763	17.633	17.487
Zeeland	1.989	1.992	1.994	2.003	1.998	1.988	1.965	1.926	1.879	1.829	1.789	1.760	1.742	1.745	1.748	1.751
Noord-Brabant	13.540	13.577	13.692	13.810	13.871	13.869	13.757	13.550	13.307	13.054	12.866	12.773	12.725	12.700	12.680	12.639
Limburg	5.552	5.521	5.508	5.503	5.475	5.420	5.323	5.182	5.028	4.891	4.773	4.708	4.689	4.702	4.729	4.757
Totaal	87.842	88.186	89.036	89.992	90.633	90.913	90.530	89.413	87.963	86.398	85.140	84.364	83.710	83.147	82.685	82.222

Bron: ResearchNed

Tabel 2 Ontwikkeling formatie leraren vo, per provincie (2010-2025, in fte)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Groningen	2.410	2.407	2.408	2.408	2.402	2.384	2.350	2.295	2.227	2.158	2.103	2.070	2.046	2.027	2.015	2.007
Friesland	2.729	2.737	2.760	2.780	2.791	2.788	2.759	2.702	2.633	2.558	2.496	2.449	2.419	2.398	2.388	2.378
Drenthe	1.669	1.698	1.732	1.761	1.778	1.778	1.764	1.733	1.689	1.646	1.611	1.591	1.579	1.563	1.555	1.553
Overijssel	4.591	4.622	4.688	4.764	4.827	4.874	4.876	4.829	4.757	4.657	4.569	4.502	4.449	4.422	4.400	4.382
Flevoland	1.654	1.667	1.702	1.748	1.789	1.812	1.829	1.824	1.816	1.810	1.786	1.770	1.779	1.792	1.802	1.822
Gelderland	7.876	7.891	7.960	8.034	8.082	8.086	8.015	7.852	7.671	7.469	7.301	7.184	7.088	7.002	6.934	6.879
Utrecht	4.397	4.442	4.514	4.597	4.658	4.705	4.711	4.672	4.615	4.554	4.504	4.467	4.416	4.360	4.302	4.237
Noord-Holland	10.248	10.345	10.491	10.652	10.762	10.851	10.871	10.822	10.696	10.569	10.461	10.387	10.292	10.191	10.107	10.022
Zuid-Holland	13.327	13.336	13.436	13.555	13.657	13.720	13.709	13.618	13.498	13.352	13.271	13.244	13.171	13.074	12.978	12.870
Zeeland	1.356	1.358	1.360	1.368	1.365	1.359	1.344	1.317	1.284	1.251	1.225	1.206	1.196	1.198	1.201	1.203
Noord-Brabant	9.910	9.936	10.021	10.106	10.151	10.150	10.069	9.917	9.739	9.554	9.416	9.348	9.312	9.292	9.277	9.247
Limburg	4.037	4.014	4.005	4.001	3.980	3.940	3.870	3.767	3.656	3.556	3.471	3.423	3.410	3.420	3.440	3.460
Totaal	64.202	64.454	65.076	65.774	66.243	66.447	66.165	65.347	64.281	63.135	62.212	61.641	61.158	60.740	60.400	60.061

Bron: ResearchNed

Tabel 3 Ontwikkeling formatie vo, per RPA-gebied (2010-2025, in fte)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Noord Groningen	399	394	392	391	387	383	379	368	356	342	330	323	321	318	319	321
Oost Groningen	922	923	926	924	920	912	897	875	846	817	795	788	782	773	764	757
Centraal Groningen	2.444	2.452	2.460	2.475	2.484	2.476	2.449	2.401	2.343	2.281	2.236	2.198	2.170	2.153	2.140	2.135
Friesland	3.649	3.661	3.691	3.719	3.734	3.730	3.691	3.615	3.524	3.426	3.343	3.280	3.239	3.211	3.198	3.183
Zuid- en Midden-Drenthe	1.689	1.720	1.757	1.786	1.800	1.795	1.777	1.743	1.694	1.648	1.607	1.587	1.575	1.558	1.551	1.549
IJssel & Vecht	2.531	2.547	2.589	2.643	2.685	2.714	2.710	2.677	2.627	2.571	2.524	2.496	2.470	2.454	2.443	2.429
Twente	3.462	3.486	3.523	3.568	3.602	3.631	3.633	3.598	3.549	3.473	3.402	3.337	3.289	3.268	3.252	3.244
Noordwest-Veluwe	850	851	860	868	873	869	863	845	828	812	797	787	776	770	767	767
Stedendriehoek	2.323	2.329	2.356	2.383	2.410	2.427	2.419	2.386	2.341	2.292	2.248	2.216	2.194	2.176	2.160	2.147
De Vallei	1.937	1.947	1.971	1.996	2.013	2.020	2.007	1.971	1.939	1.902	1.866	1.854	1.841	1.827	1.816	1.806
IJssel en Rijn	2.089	2.098	2.112	2.131	2.138	2.137	2.116	2.075	2.038	1.992	1.960	1.941	1.927	1.907	1.891	1.875
Achterhoek	1.702	1.705	1.721	1.743	1.760	1.765	1.753	1.714	1.663	1.609	1.560	1.522	1.486	1.458	1.434	1.414
Nijmegen	1.894	1.889	1.896	1.896	1.892	1.880	1.853	1.808	1.761	1.704	1.657	1.632	1.612	1.593	1.579	1.567
Rivierenland	1.062	1.069	1.087	1.101	1.111	1.114	1.104	1.078	1.044	1.005	973	941	920	902	885	875
Flevoland	2.294	2.312	2.362	2.425	2.482	2.514	2.537	2.530	2.519	2.510	2.477	2.455	2.467	2.485	2.500	2.528
Gooi & Vechtstreek	1.513	1.531	1.550	1.566	1.580	1.596	1.596	1.585	1.558	1.527	1.489	1.458	1.423	1.393	1.374	1.354
Eemland	1.633	1.654	1.682	1.716	1.736	1.747	1.740	1.722	1.690	1.664	1.641	1.626	1.601	1.580	1.558	1.526
Utrecht-Midden	3.741	3.778	3.841	3.912	3.975	4.031	4.055	4.039	4.014	3.976	3.954	3.932	3.901	3.854	3.801	3.743
Noord-Holland Noord	3.602	3.609	3.644	3.683	3.701	3.702	3.665	3.602	3.515	3.421	3.350	3.305	3.267	3.243	3.230	3.203
Zuidelijk Noord-Holland	8.939	9.044	9.189	9.356	9.474	9.576	9.639	9.646	9.586	9.537	9.498	9.475	9.418	9.336	9.254	9.185
Rijn-Gouwe	3.970	3.967	3.988	4.008	4.020	4.011	3.984	3.923	3.851	3.774	3.726	3.692	3.642	3.604	3.580	3.550
Haaglanden	4.967	4.965	5.008	5.071	5.138	5.196	5.231	5.256	5.266	5.259	5.250	5.246	5.202	5.149	5.106	5.063
Rijnmond	9.175	9.190	9.262	9.340	9.399	9.434	9.409	9.322	9.220	9.103	9.048	9.051	9.048	9.010	8.946	8.874
Zeeland	1.989	1.992	1.994	2.003	1.998	1.988	1.965	1.926	1.879	1.829	1.789	1.760	1.742	1.745	1.748	1.751
West-Brabant	3.441	3.429	3.440	3.451	3.462	3.460	3.426	3.374	3.319	3.252	3.202	3.179	3.155	3.144	3.131	3.112
Midden-Brabant	2.379	2.386	2.410	2.443	2.456	2.465	2.457	2.430	2.397	2.365	2.340	2.325	2.329	2.333	2.349	2.358
Noordoost-Brabant	3.503	3.527	3.562	3.596	3.611	3.602	3.562	3.486	3.406	3.330	3.277	3.254	3.238	3.218	3.197	3.169
Zuidoost-Brabant	4.194	4.211	4.258	4.297	4.321	4.322	4.291	4.240	4.166	4.089	4.028	3.996	3.985	3.987	3.986	3.981
Noord-Limburg	1.306	1.303	1.306	1.312	1.317	1.314	1.300	1.276	1.240	1.213	1.184	1.167	1.159	1.160	1.164	1.170
Weert	368	367	367	366	360	353	344	332	323	313	309	304	301	299	298	298
Roermond	756	753	753	758	760	756	742	723	700	675	656	646	639	636	633	629
Westelijke Mijnstreek	939	939	940	933	920	908	888	865	841	816	799	787	784	784	792	795
Parkstad Limburg	1.364	1.351	1.344	1.343	1.337	1.323	1.304	1.271	1.237	1.212	1.188	1.183	1.187	1.198	1.207	1.219
Maastricht Mergelland	817	806	795	788	779	762	741	711	684	660	636	619	617	622	632	642
Totaal	87.842	88.186	89.036	89.992	90.633	90.913	90.530	89.413	87.963	86.398	85.140	84.364	83.710	83.147	82.685	82.222

Bron: ResearchNed

Tabel 4 Ontwikkeling formatie leraren vo, per RPA-gebied (2010-2025, in fte)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Noord Groningen	312	308	306	305	302	300	296	288	278	268	258	253	251	249	250	251
Oost Groningen	703	704	706	704	701	695	684	667	645	623	606	601	596	589	582	577
Centraal Groningen	1.815	1.821	1.827	1.839	1.846	1.840	1.820	1.785	1.741	1.696	1.662	1.634	1.613	1.601	1.592	1.588
Friesland	2.729	2.737	2.760	2.780	2.791	2.788	2.759	2.702	2.633	2.558	2.496	2.449	2.419	2.398	2.388	2.378
Zuid- en Midden-Drenthe	1.249	1.272	1.300	1.321	1.331	1.327	1.314	1.289	1.252	1.218	1.188	1.173	1.164	1.151	1.146	1.145
IJssel & Vecht	1.899	1.910	1.942	1.982	2.014	2.035	2.032	2.007	1.969	1.927	1.891	1.871	1.851	1.839	1.831	1.820
Twente	2.445	2.462	2.487	2.519	2.543	2.563	2.565	2.540	2.505	2.451	2.401	2.355	2.321	2.305	2.293	2.288
Noordwest-Veluwe	631	631	638	644	647	644	640	627	614	603	592	584	576	572	570	570
Stedendriehoek	1.765	1.769	1.789	1.809	1.830	1.842	1.836	1.811	1.776	1.739	1.705	1.681	1.664	1.650	1.638	1.628
De Vallei	1.400	1.408	1.425	1.444	1.456	1.461	1.452	1.426	1.402	1.375	1.349	1.341	1.331	1.321	1.313	1.306
IJssel en Rijn	1.479	1.487	1.497	1.512	1.517	1.517	1.503	1.474	1.447	1.415	1.391	1.378	1.367	1.353	1.342	1.330
Achterhoek	1.227	1.230	1.242	1.257	1.270	1.274	1.264	1.236	1.200	1.160	1.125	1.098	1.072	1.051	1.034	1.020
Nijmegen	1.303	1.300	1.305	1.305	1.303	1.294	1.276	1.245	1.212	1.173	1.140	1.123	1.110	1.097	1.086	1.079
Rivierenland	759	764	777	788	795	797	790	771	746	719	696	673	658	645	633	626
Flevoland	1.654	1.667	1.702	1.748	1.789	1.812	1.829	1.824	1.816	1.810	1.786	1.770	1.779	1.792	1.802	1.822
Gooi & Vechtstreek	1.150	1.164	1.178	1.190	1.201	1.213	1.213	1.205	1.185	1.161	1.132	1.109	1.082	1.059	1.045	1.030
Eemland	1.200	1.216	1.236	1.261	1.276	1.285	1.279	1.266	1.242	1.223	1.206	1.196	1.177	1.161	1.146	1.122
Utrecht-Midden	2.664	2.689	2.732	2.782	2.824	2.862	2.877	2.864	2.844	2.814	2.796	2.778	2.755	2.721	2.683	2.644
Noord-Holland Noord	2.568	2.574	2.598	2.625	2.638	2.638	2.611	2.565	2.502	2.434	2.383	2.350	2.322	2.303	2.293	2.274
Zuidelijk Noord-Holland	6.637	6.715	6.823	6.946	7.032	7.107	7.152	7.155	7.108	7.070	7.038	7.018	6.974	6.912	6.850	6.798
Rijn-Gouwe	2.969	2.967	2.982	2.997	3.005	2.999	2.978	2.932	2.878	2.820	2.785	2.759	2.722	2.693	2.675	2.652
Haaglanden	3.728	3.727	3.759	3.807	3.858	3.902	3.929	3.949	3.956	3.952	3.945	3.942	3.909	3.869	3.837	3.804
Rijnmond	6.630	6.642	6.694	6.751	6.793	6.818	6.801	6.738	6.664	6.580	6.540	6.543	6.540	6.513	6.467	6.415
Zeeland	1.356	1.358	1.360	1.368	1.365	1.359	1.344	1.317	1.284	1.251	1.225	1.206	1.196	1.198	1.201	1.203
West-Brabant	2.546	2.537	2.545	2.553	2.561	2.559	2.534	2.495	2.455	2.405	2.369	2.352	2.333	2.325	2.315	2.301
Midden-Brabant	1.741	1.746	1.764	1.788	1.798	1.804	1.798	1.778	1.754	1.730	1.712	1.701	1.703	1.707	1.718	1.725
Noordoost-Brabant	2.547	2.565	2.590	2.613	2.624	2.617	2.588	2.532	2.475	2.419	2.381	2.364	2.352	2.337	2.322	2.302
Zuidoost-Brabant	3.059	3.072	3.107	3.136	3.154	3.155	3.133	3.096	3.042	2.986	2.942	2.918	2.910	2.911	2.910	2.906
Noord-Limburg	967	965	967	972	976	974	964	946	920	899	878	866	860	861	864	868
Weert	261	261	261	260	256	251	245	236	229	223	219	216	214	212	212	212
Roermond	518	516	516	519	520	518	508	495	479	461	448	441	436	435	432	430
Westelijke Mijnstreek	705	705	706	701	691	681	667	649	631	613	599	591	589	589	594	597
Parkstad Limburg	990	980	976	975	970	960	946	921	897	879	862	858	861	869	876	884
Maastricht Mergelland	595	586	578	573	567	555	539	518	498	480	463	451	449	453	460	468
Totaal	64.202	64.454	65.076	65.774	66.243	66.447	66.165	65.347	64.281	63.135	62.212	61.641	61.158	60.740	60.400	60.061

Bron: ResearchNed